

Lovgivning som forskriften vedrører

[LOV Nr. 450 af 31/05/2000](#)

[LOV Nr. 585 af 24/06/2005](#)

Cirkulære om energieffektivisering i statens institutioner

(til samtlige statslige institutioner)

I medfør af § 13, stk. 2 og 3, § 14, stk. 3, og § 19, stk. 1, i lov nr. 450 af 31. maj 2000 om fremme af besparelser i energiforbruget og § 9 og § 14 i lov nr. 485 af 12. juni 1996 om fremme af energi- og vandbesparelser i bygninger, som ændret ved § 24 i lov nr. 450 af 31. maj 2000, fastsættes:

Formål

§ 1. Cirkulærets formål er at begrænse statens energi- og vandforbrug ved at fremme energieffektive indkøb og energieffektiv adfærd i statslige institutioner samt at sikre en energieffektiv drift og vedligeholdelse af de bygninger, som staten ejer og lejer.

Anvendelsesområde

§ 2. Cirkulæret gælder for samtlige ministerier, styrelser og andre statslige institutioner.

Stk. 2. Energistyrelsen kan efter ansøgning fra de enkelte ministerområder undtage statslige institutioner fra bestemmelser i dette cirkulære.

Stk. 3. Statslige institutioner, der administrerer lovgivning, hvorigennem der ydes driftstilskud til selvejende institutioner, skal så vidt muligt søge tilvejebragt hjemmel til at kræve cirkulærets bestemmelser gennemført i disse institutioner.

§ 3. Cirkulæret omfatter alle former for forbrug af el, varme og vand knyttet til en statslig institution, herunder både energi- og vandforbrug til bygningers drift og energi- og vandforbrug til andre aktiviteter i tilknytning til institutionen.

Stk. 2. Cirkulæret omfatter ikke energiforbrug til transportformål.

Energieffektiv adfærd og energieffektive indkøb

§ 4. Statslige institutioner skal udvise energieffektiv adfærd med henblik på at reducere institutionens samlede energiforbrug.

§ 5. Statslige institutioner skal købe energieffektive produkter, medmindre de kan begrunde, at sådanne produkter ikke lever op til væsentlige krav med hensyn til funktion, kvalitet, miljø og omkostningseffektivitet.

Stk. 2. Følgende produkter anses umiddelbart som energieffektive.

- 1) Produkter, der opfylder kravene i Elsparefondens indkøbsvejledning.
- 2) Produkter med energimærke A i henhold til den Europæiske Unions energimærkningsdirektiver for husholdningsapparater m.v. For kølemøbler (køl/frys) dog energimærke A+ eller A++.

- 3) Produkter, der er optaget på elnet-, naturgas- og fjernvarmeselskabernes eller andres positivlister over energieffektive produkter, og som der henvises til på Elsparefondens hjemmeside.
- 4) Produkter, der er omfattet af andre ordninger til synliggørelse af energieffektive produkter, og som der henvises til på Elsparefondens hjemmeside.

§ 6. Alle ministerier udpeger en energiansvarlig, koordinerende kontaktperson, som er ansvarlig for gennemførelsen af cirkulærets bestemmelser. Denne kontaktperson skal som led i dette arbejde:

- 1) Sørge for, at der udarbejdes en samlet målsætning for udviklingen i ministerområdets energiforbrug på kort og lang sigt.
- 2) Sikre koordinerede indkøb af energieffektive produkter, så mulighederne for at opnå omkostningseffektive priser på disse produkter udnyttes inden for ministerområdet.
- 3) Sikre, at koordinerede indkøb af energieffektive produkter indarbejdes i den fælles indkøbspolitik, som i henhold til cirkulære om indkøb i staten skal indgå i effektiviseringsstrategien for ministerområdet.
- 4) Sikre, at kendskabet til energieffektiv adfærd udbredes i hele ministerområdet.

Stk. 2. Alle ministerier skal oplyse Energistyrelsen om, hvem der er ministerområdets energiansvarlige, koordinerende kontaktperson samt offentliggøre dette på ministeriets hjemmeside.

§ 7. Alle statslige institutioner skal have en energiansvarlig person, som skal samarbejde med ministerområdets energiansvarlige, koordinerende kontaktperson om gennemførelsen af cirkulærets bestemmelser. Den energiansvarlige person skal herunder følge udviklingen i institutionens varme-, el- og vandforbrug, f.eks. på www.se-elforbrug.sparel.dk eller ved jævnlig aflæsning af varme-, el- og vandmålere.

Indberetning og synliggørelse af energiforbrug

§ 8. Til brug for Energistyrelsens opfølgning på udviklingen i energiforbruget i staten skal alle statslige institutioner for hvert finansår indberette institutionens samlede energi- og vandforbrug, opgjort pr. ejendom og opgjort i faktiske forbrugsmængder for det forløbne finansår opdelt på el, varme og vand.

Stk. 2. Indberetning af oplysninger, som anført i stk. 1, skal indberettes til Statens Ejendomsinformationssystem, jf. cirkulære om informationssystem for statens ejendomsforvaltning.

Stk. 3. Den årlige indberetning skal ske inden 1. juni det efterfølgende år. Energistyrelsen udsender nærmere retningslinier og vejledning for gennemførelsen af indberetningen.

Stk. 4. Energistyrelsen kan efter forhandling med ministerier med egne bygningstjenester godkende, at der indberettes efter særskilte retningslinier for de omfattede institutioner.

§ 9. Statslige institutioner med et elforbrug på over 100.000 kWh pr. år skal synliggøre elforbruget ved en løbende registrering af elforbruget på Internettet på www.se-elforbrug.sparel.dk

Energieffektive bygninger

§ 10. Statslige institutioner, der ejer bygninger, skal gennemføre de rentable energibesparelserprojekter, der er anbefalet ved energimærkning af bygninger, og som har en tilbagebetalingstid på indtil 5 år, med mindre det kan dokumenteres, at væsentlige forhold taler imod projektets gennemførelse.

Stk. 2. Energibesparelserprojekter omfattet af stk. 1 skal gennemføres inden for et tidsrum af fire år efter udfærdigelsen af den pågældende energimærkning. Energibesparelserprojekter anbefalet

ved en energimærkning, som var gyldig ved cirkulærets ikrafttræden, skal dog være gennemført senest fire år efter cirkulærets ikrafttræden.

§ 11. Statslige institutioner, der som ejer eller lejer eller på anden måde har ansvaret for drift og vedligeholdelse af bygninger, herunder tekniske anlæg i bygninger, skal sikre, at drift og vedligeholdelse samt ombygninger, sker på en energieffektiv måde under hensyntagen til investeringer og driftsomkostninger.

Stk. 2. Nye tekniske anlæg og installationer skal være energieffektive og forsynes med målere til registrering af væsentligt delforbrug af el, varme og vand, med mindre det kan begrundes, at det ikke er muligt eller hensigtsmæssigt at opsætte målere. Endvidere skal nye tekniske anlæg og installationer opbygges således, at det bliver muligt at gennemføre en energieffektiv drift, jf. stk. 1.

§ 12. Statslige institutioner, der på egne eller andre statsinstitutioners vegne indgår, forlænger eller genforhandler en lejeaftale vedrørende privatejede bygninger eller dele af privatejede bygninger skal ved indgåelse, forlængelse eller genforhandling af lejeaftalen sikre, at energibesparelserprojekter og energieffektiv drift og vedligeholdelse af bygninger som beskrevet i §§ 10 og 11 i videst muligt omfang gennemføres.

§ 13. Hvor en bygning kun er delvist ejet af staten, påhviler det den pågældende statsinstitution at optage forhandling med bygningens øvrige ejere om at få gennemført bestemmelserne i §§ 10-12.

§ 14. Indgår statslige bygningsejere aftale om administration af en bygnings drift, skal det i forbindelse med aftalen sikres, at forpligtelsen efter stk. 1 samt §§ 10-13 opfyldes. Eksisterende aftaler om bygningers drift skal snarest ændres, så denne bestemmelse kan opfyldes.

§ 15. Bygninger og lejemål på under 1.000 m², der udelukkende anvendes til beboelse, er undtaget fra bestemmelserne i §§ 8-14.

Stk. 2. Midlertidige lejemål, som udelukkende anvendes til beboelse, er undtaget fra bestemmelserne i §§ 8-14.

Stk. 3. Energistyrelsen kan efter ansøgning undtage bygninger og lejemål med et ubetydeligt energiforbrug fra bestemmelserne i §§ 8-14.

Offentliggørelse af energirapporter

§ 16. Statslige institutioner, der har fået udarbejdet energimærkning af bygninger, skal offentliggøre rapporten på deres hjemmeside.

Stk. 2. Statslige institutioner, der har fået udarbejdet en rådgivningsrapport fra et elnet-, naturgas- eller fjernvarmeselskab, skal offentliggøre rapporten på deres hjemmeside.

Ikrafttræden

§ 17. Cirkulæret træder i kraft den 27. april 2005.

Stk. 2. Samtidig ophæves cirkulære nr. 25 af 7. februar 1995 om energieffektivisering i statens institutioner.

Stk. 3. Cirkulæret gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Transport- og Energiministeriet, den 19. april 2005

Flemming Hansen

/Ib Larsen

Vejledning til cirkulæret

Vejledning til

Cirkulære om energieffektivisering i statens institutioner af 19. april 2005

Indledning

Vejledningen omfatter hele cirkulæret med undtagelse af paragraf 10, der vil blive omfattet af en separat vejledning. Der vil endvidere blive udsendt en supplerende vejledning vedrørende indberetning af energi- og vandforbrug.

Cirkulæret erstatter det tidligere "Cirkulære om energieffektivisering i statens institutioner" af 7. februar 1995.

Vejledningen uddyber og præciserer cirkulærets bestemmelser og giver mere konkrete anvisninger på udmøntningen af de enkelte paragraffer i cirkulæret.

Som supplement til vejledningen vil Energistyrelsen i samarbejde med bl.a. Elsparefonden udarbejde en række brochurer med gode råd og anbefalinger til, hvordan de enkelte ministerier og statsinstitutioner kan leve op til den påkrævede indsats for at fremme energieffektiv adfærd, energieffektive indkøb samt energieffektiv drift af bygninger i staten.

Det er de enkelte ministerområder og institutioner, der har ansvaret for at implementere cirkulærets bestemmelser ud fra princippet om selvforvaltning i staten. Hvorvidt dette sker på en tilfredsstillende måde, kan blive gjort til genstand for kontrol fra Rigsrevisionens side. Ministerier og institutioner skal i givet fald kunne dokumentere, at de opfylder forpligtelserne i cirkulæret.

Energistyrelsen fører således ikke tilsyn med ministeriers og institutioners overholdelse af cirkulæret, men vil alene følge udviklingen i energi- og vandforbruget med henblik på, at kunne justere indsatsen på energibesparelsesområdet.

Kommentarer til cirkulærets paragraffer

Formål

Ad § 1

Formålet med cirkulæret er at begrænse statens energi- og vandforbrug for derigennem at nedbringe energiforbruget og mindske miljøbelastningen. Formålet er endvidere at bidrage til en omkostningsbevidst og effektiv forvaltning indenfor staten, når det gælder driften af bygninger, som staten ejer og lejer samt indkøb af energiforbrugende produkter og udstyr.

Anvendelsesområde

Ad § 2

Alle statslige institutioner er som udgangspunkt omfattet af cirkulæret. Statslige institutioner omfatter samtlige ministerier, styrelser og andre statslige institutioner under ministeriernes organisation og ansvarsområde.

Uanset at cirkulærets krav som udgangspunkt påhviler den enkelte institution, har ministeriet ansvaret for at koordinere efterlevelse af cirkulæret indenfor eget ministerområde. Dermed er det også ministeriets ansvar, at alle styrelser og andre institutioner under ministerområdet omfattes og inddrages.

Undtaget fra cirkulærets bestemmelser er:

- Virksomheder, der hviler på et privatretligt grundlag såsom aktie-, anparts- og interessentselskaber
- Virksomheder som hviler på selvstændigt offentligt grundlag (såkaldt selvstændige offentlige virksomheder, S.O.V.). Her må der dog for den enkelte institution foretages en fortolkning af det særlige lovmæssige grundlag, hvorpå virksomheden hviler.

Ad § 3

Cirkulæret omhandler alle former for forbrug af elektricitet, varme (olie, gas, fjernvarme, o.l.) og vand knyttet til en statslig institution. Det omfatter energi- og vandforbrug til bygningers drift, til apparater og installationer i bygninger og til apparater og udstyr i tilknytning til institutionen (f.eks. udendørsbelysning eller vandforbrug til haveanlæg).

Energiforbrug til transportformål er undtaget fra cirkulærets bestemmelser. Også brændstofforbrug til køretøjer er undtaget, uanset om disse eventuelt kører på strøm eller anvender andet drivmiddel.

Energieffektiv adfærd og energieffektive indkøb

Ad § 4

Med cirkulæret indføres der en pligt til, at alle statslige institutioner skal udvise energieffektiv adfærd med henblik på at reducere institutionernes samlede energiforbrug. Ved energieffektiv adfærd forstås, at ministerierne, institutionerne og medarbejderne skal udvise omtanke i den daglige omgang med energiforbrugende apparater og installationer og bidrage til at undgå unødvendigt ressourceforbrug af el, varme og vand.

Unødvendigt ressourceforbrug kan f.eks. være:

- lys der er tændt om natten eller på andre tidspunkter, hvor der ikke er brug for lys
- ventilationsanlæg, der overventilerer eller kører når der ikke er behov for ventilation
- kontorudstyr der altid er tændt, så der er et unødvendigt elforbrug og herunder også et overflødigt standby forbrug
- uhensigtsmæssig indretning af serverrum, (f.eks. at serverummets indretning og placering medfører at kølebehovet bliver uhensigtsmæssigt stort)

Energieffektiv adfærd kræver viden om apparaters energiforbrug og hvad der kan gøres for at reducere det. Den energiansvarlige, koordinerende medarbejder i ministeriet og de energiansvarlige personer i de enkelte institutioner skal bidrage til, at den nødvendige viden og motivation udbredes indenfor ministerområdet. Se kommentarer til § 6 og 7.

Elsparefonden og elnet-, naturgas- og fjernvarmeselskaberne giver gode råd om energieffektiv adfærd, og der er nyttige informationer på deres respektive hjemmesider. Rådgivningsrapporter fra elnet-, naturgas- og fjernvarmeselskabernes vederlagsfri energirådgivning indeholder også gode råd til at begrænse energiforbruget via adfærd m.v. Se også vejledningens kommentarer til § 11 om energieffektiv drift.

Ad § 5

Institutionerne skal købe energieffektive produkter. Energieffektive produkter er:

- 1) Produkter, der opfylder kravene i Elsparefondens indkøbsvejledning.
- 2) Produkter med energimærke A i henhold til den Europæiske Unions energimærkningsdirektiver for husholdningsapparater m.v.; for køleskabe og fryserne og kombinationer heraf dog energimærke A+ eller A++.
- 3) Produkter, der er optaget på elnet-, naturgas-, og fjernvarmeselskabernes eller andres positivlister over energieffektive produkter og som der henvises til på Elsparefondens hjemmeside www.sparel.dk.
- 4) Produkter, der er omfattet af andre lignende ordninger til synliggørelse af energieffektive produkter og udstyr, og som der henvises til på Elsparefondens hjemmeside www.sparel.dk.

Elsparefonden

Elsparefondens hjemmeside www.sparel.dk indeholder oplysninger om energieffektive produkter og værktøjer til udvælgelse heraf. Udover at indeholde Elsparefondens egen indkøbsvejledning henviser hjemmesiden til alle andre nyttige værktøjer og ordninger til udvælgelse af energieffektive produkter. Der henvises f.eks. også til Miljøstyrelsens Miljøvejledninger, som indeholder gode råd vedrørende energi- og miljøhensyn ved indkøb.

Hjemmesiden vil løbende blive opdateret med oplysninger om nye ordninger, f.eks. vedrørende det nye frivillige lavenergimærke, der forventes introduceret af Elnetselskaberne, Elsparefonden og Energistyrelsen i efteråret 2005.

Statens institutioner kan få flere gode råd om indkøb hos Elsparefondens A-klub. På hjemmesiden www.a-klubben.dk er der råd og vejledning til at overholde indkøbskrav, både når der er tale om et mindre indkøb, der ikke skal sendes i udbud, og når der er tale om større indkøb, der skal i udbud. Hjemmesiden har også baggrundsinformation om elapparater og udstyr med uddybning af indkøbskravene og gode råd, der kan bruges både før og efter købet.

Det anbefales, at alle statslige institutioner indgår en samarbejdsaftale med Elsparefonden og bliver medlem af A-klubben. Udover gode råd om indkøb får medlemmerne af A-klubben tilbud om at deltage i forskellige elbesparelsesprojekter.

Endvidere giver Elsparefonden hjælp til at forbedre ventilationsanlæg og belysningsanlæg og til at få institutionens elforbrug vist på Internettet.

Statens og Kommunernes Indkøbs Service A/S (SKI)

SKI har fordelagtige rammekontrakter for mange produkter, herunder IT-udstyr (computere, printere, kopimaskiner m.v.), belysning, storkøkkenudstyr og møbler (f.eks. hævesænkeborde, der ofte har et standby forbrug). For computere og skærme oplyses om hvilke produkter indenfor rammeaftalen, der er energieffektive, så det er muligt at vælge et energieffektivt produkt til en omkostningseffektiv pris. Tilsvarende informationer, om energieffektive produkter indenfor rammeaftalerne, er på vej for kopimaskiner og printere samt storkøkkenudstyr. SKI arbejder generelt på at indarbejde krav til energieffektivitet i rammeaftaler for alt energiforbrugende udstyr. Nærmere oplysninger på hjemmesiden www.ski.dk.

Generel vejledning i indkøbspolitikker

Vejledning vedrørende indkøb i staten kan findes i Finansministeriets "Cirkulære om indkøb i staten", nr. 9608 af 20. december 2002 med tilhørende "Vejledning om indkøb i staten", samt publikationen "Effektiv opgavevaretagelse i staten", Finansministeriet oktober 2003, kapitel 5 om "Vejledning om indkøbspolitikker".

Undtagelse for krav om energieffektive indkøb

Pligten til at købe energieffektive produkter kan i helt særlige undtagelsestilfælde fraviges, hvis der er en væsentlig begrundelse for ikke at vælge et energieffektivt produkt.

En sådan begrundelse kan f.eks. være, at

- der ikke findes energieffektive produkter, der opfylder særlige institutionsspecifikke funktionskrav (f.eks. produkter til handicappede eller ældre), særlige krav til produktets kvalitet (særlige krav til holdbarhed e.l.) eller andre særligt begrundede krav,
- energieffektive produkter medfører væsentlige miljøproblemer, som ikke vurderes at kunne opvejes af de miljøfordele, der opnås som følge af det lavere energiforbrug, samt
- meromkostningen til anskaffelse af produktet ikke kan tjenes hjem på sparede energiudgifter i løbet af 1 1/2-2 år for apparater med en levetid på over 6 år eller i løbet af 4 år for andre energibesparende produkter med en levetid på 20 år eller mere (f.eks. vinduer).

Institutionerne skal i de enkelte tilfælde kunne begrunde, hvorfor der ikke er valgt et energieffektivt produkt.

Ad § 6

Inden for hvert ministerområde skal der i ministeriet udpeges en såkaldt energiansvarlig koordinerende kontaktperson (MEK), som med reference til ministeriets ledelse har det daglige ansvar for gennemførelsen af cirkulærets bestemmelser indenfor hele ministerområdet.

MEK skal medvirke til, at energispareindsatsen forankres centralt i ministeriet og skal i samarbejde med de energiansvarlige i institutionerne under ministeriet samt andre relevante nøglepersoner i ministeriet (f.eks. personer med ansvar for koordinering af indkøb) arbejde for, at energieffektiv adfærd bliver integreret i ministeriets og institutionernes administration og rutiner.

MEK skal udarbejde en samlet målsætning for udviklingen i energi- og vandforbrug på såvel kort som lang sigt for det samlede ministerområde. Målsætningen bør tage udgangspunkt i ministeriets og institutionernes nuværende forbrug fordelt på el, varme og vand, den energimæssige tilstand af bygninger, installationer og apparater samt i vurderinger af besparelspotentialer for de enkelte institutioner/bygninger (f.eks. ved sammenligning af nøgletal for energiforbruget i tilsvarende institutioner/bygninger). Et udgangspunkt kan være en besparelse på 1 % af energiforbruget per år. Mange ministeriers/institutioners energiforbrug og udvikling heri kan ses på hjemmesiden <http://eis.teknologisk.dk>.

MEK skal i samarbejde med personer med ansvar for indkøb sørge for, at ministeriet koordinerer indkøb af energieffektive produkter med henblik på at opnå omkostningseffektive priser. MEK skal endvidere tage initiativ til, at koordinering af indkøb indarbejdes i den fælles indkøbspolitik for ministerområdet, der skal udarbejdes ifølge Finansministeriets effektiviseringsstrategi for ministerområderne (Effektiv opgavevaretagelse i staten, Finansministeriet Oktober 2003).

MEK skal organisere og koordinere arbejdet vedrørende energieffektiv adfærd indenfor ministerområdet og formidle viden til energiansvarlige for de enkelte institutioner og til alle medarbejdere i ministerier og institutioner. Formidlingsarbejdet kan f.eks. bestå i at tage initiativ til en pjece/håndbog med gode råd til medarbejderne, målrettede adfærdskampagner, kurser eller ERFA grupper for energiansvarlige for de enkelte institutioner, m.v.

MEK skal i samarbejde med de energiansvarlige personer for ministeriets institutioner følge udviklingen i energi- og vandforbruget i forhold til ministeriets målsætning og vurdere behovet for en justering af besparelsesindsatsen, så målet kan nås.

MEK skal sende oplysning om, hvem der er ministeriets energiansvarlige koordinerende kontaktperson til Energistyrelsen og skal offentliggøre oplysningen herom på ministeriets hjemmeside.

Ad § 7

Til at bistå den energiansvarlige koordinerende kontaktperson udpeges en energiansvarlig person (EP) for hver styrelse, forskningsinstitution o.l. under det enkelte ministeriums ansvarsområde. EP skal samarbejde med ministeriets energiansvarlige koordinerende kontaktperson om gennemførelse af cirkulæret.

EP skal følge udviklingen i den enkelte statsinstitutions energi- og vandforbrug - om nødvendigt ved jævnlige aflæsninger af energi- og vandmålere. Et godt redskab til at følge elforbrugets udvikling er Elsparefondens hjemmeside www.se-elforbrug.sparel.dk. Elforbruget kan for kunder med et elforbrug på over 100.000 kWh også følges på elnetselskabernes hjemmesider. Kunder med

et stort varmeforbrug kan også i mange tilfælde få mulighed for at følge varmeforbruget via varmeselskabets hjemmeside.

EP skal, hvis han/hun i forbindelse med opfølgning på energiforbruget bliver opmærksom på uregelmæssigheder eller u hensigtsmæssige forbrugsmønstre (f.eks. stort forbrug om natten, i weekends eller ferier) gøre personer med ansvaret for driften af bygningen eller den pågældende installation eller udstyr opmærksom herpå. Gode råd om reduktion af energiforbruget kan f.eks. fås hos elnet-, naturgas- og fjernvarmeselskaberne og Elsparefonden.

Via opfølgningen på energiforbruget i institutionen og lokalkendskabet til institutionens indretning og rutiner m.v. opnår de enkelte EP-er en viden og erfaring, som kan være til stor gavn for den samlede indsats for energieffektiviseringen indenfor ministerområdet. EP-erne kan derfor udgøre et vigtigt netværk, som løbende kan bruges til at hjælpe den energiansvarlige koordinerende kontaktperson med at løse sine opgaver med formulering af energisparemål, energieffektive indkøb og fremme af energieffektiv adfærd og drift.

Hvis det forekommer hensigtsmæssigt, kan der være personsammenfald mellem ministeriets energiansvarlige koordinerende kontaktperson og den enkelte institutions energiansvarlige. Dette kan f.eks. være aktuelt, hvis der er tale om en lille institution, hvor det af ressourcemæssige årsager ikke vil være hensigtsmæssigt at udpege en energiansvarlig.

Indberetninger og synliggørelse af energiforbrug

Ad § 8

Alle statslige institutioner skal for hvert finansår indberette oplysninger om institutionens samlede energi- og vandforbrug opgjort på varme, elektricitet og vand. Den årlige indberetning skal ske inden den 1. juni det efterfølgende år.

Oplysningerne skal indberettes til Statens Ejendomsinformationssystem (SE) på hjemmesiden www.statsejendomme.dk, som administreres af Slots- og Ejendomsstyrelsen. SE indeholder oplysninger om statslige ejendomme og deres arealer. SE vil fra 2006 være udbygget med muligheder for at indberette oplysninger om energi- og vandforbrug.

For indberetninger til Statens Ejendomsinformationssystem gælder "Cirkulære om informationssystem for statens ejendomsforvaltning", nr. 24 af 13 marts 2003, som bl.a. foreskriver, at hvert ministerium har pligt til at udpege en såkaldt SE-kontaktperson med ansvar for og adgang til at indberette oplysninger. SE-kontaktpersonen kan uddelegere ansvar og brugerrettigheder i forbindelse med indberetninger af de påkrævede oplysninger.

Det anbefales derfor, at den energiansvarlige koordinerende kontaktperson og eventuelt de øvrige energiansvarlige tager kontakt til ministeriets SE-kontaktperson med henblik på at aftale den konkrete tilrettelæggelse og ansvarsfordeling i forbindelse med indberetningerne.

Energistyrelsen vil inden 1. januar 2006 udsende en særskilt vejledning om indberetning af oplysninger om energi- og vandforbrug til SE.

For institutioner, som har foretaget løbende registrering af elforbrug i mere end et år på Elsparefondens hjemmeside www.se-elforbrug.sparel.dk, kan indberetning af elforbruget foregå automatisk.

Med udgangspunkt i institutionernes årlige indberetninger af forbrug af elektricitet, varme og vand følger Energistyrelsen den samlede udvikling i statens forbrug.

Det forventes tilsvarende, at ministerierne og institutioner følger udviklingen i energi- og vandforbruget, og at de sammenholder forbrugsudviklingen med de udarbejdede målsætninger, og om nødvendigt justerer indsatsen, så målene kan nås. Det er, som nævnt i indledningen, det enkelte ministerområde selv, der har ansvaret for at implementere og leve op til cirkulærets bestemmelser, ud fra princippet om selvforvaltning i staten.

Ad § 9

Statslige institutioner, som har et elforbrug over 100.000 kWh pr. år, skal synliggøre deres elforbrug på hjemmesiden www.se-elforbrug.sparel.dk, der administreres af Elsparefonden.

For institutioner med elforbrug på over 100.000 kWh er synliggørelsen af elforbruget gratis. Det eneste institutionerne skal gøre er at give Elsparefonden tilladelse til at indhente oplysningerne fra elnetselskaberne, der løbende registrerer større elkunders forbrug ved fjernaflæsning.

Statslige institutioner, hvis elforbrug er mindre end 100.000 kWh per år, kan opnå samme muligheder ved at få installeret et særligt el-målersystem med hjælp fra Elsparefonden. Se mere på www.se-elforbrug.sparel.dk.

På www.se-elforbrug.sparel.dk er der for de tilsluttede institutioner mulighed for time for time at følge elforbruget for hver tilsluttet måler. Det betyder, at man dels kan følge eget elforbrug og dels kan foretage sammenligninger med andre tilsvarende institutioners elforbrug. Dette kan være et godt redskab til at identificere besparelsespotentialer.

Hjemmesiden er også et godt redskab til at synliggøre forbrugsudviklingen og opnåede besparelser over for institutionens medarbejdere i forbindelse med adfærdspåvirkende kampagner, m.v.

Energieffektive bygninger

Ad § 10

Energistyrelsen udsender en særskilt vejledning vedrørende gennemførelse af rentable energibesparelser, der er anbefalet i energimærkning af bygninger, og som har en tilbagebetalingstid på indtil 5 år.

Det skal dog her præciseres, at kravet vedrørende gennemførelse af rentable energibesparelser med en tilbagebetalingstid på indtil 5 år, alene gælder de besparelsesforslag i energiplanen, det kan betale sig at gennemføre her og nu.

Ad § 11

Statslige institutioner, der har ansvaret for drift og vedligeholdelse af bygninger og tilknyttede tekniske anlæg, skal sikre at drift, vedligeholdelse og ombygninger sker på en energi- og omkostningseffektiv måde.

Dette indebærer, at institutionerne skal sørge for at

- eksisterende installationer og udstyr fungerer energimæssigt optimalt under de givne betingelser, og at ydelserne (f.eks. varme og ventilation) er tilpasset behovet på et givet tidspunkt,
- mulighederne for at foretage energimæssige forbedringer af installationer og udstyr, m.v. løbende vurderes, og at økonomisk fordelagtige tiltag gennemføres,
- der, når der foretages vedligeholdelse og ombygninger af installationer m.v. vælges energieffektive løsninger, hvis disse er økonomisk fordelagtige, når der tages hensyn til både investeringer og driftsomkostninger,
- nye tekniske anlæg, der udgør et væsentligt energiforbrug forsynes med målere til separat aflæsning af energiforbruget.

Ministeriernes energiansvarlige koordinerende kontaktperson og institutionerne energiansvarlige medarbejdere bør inddrage dette i deres arbejde.

Den enkelte institutions indsats bør stå i et passende forhold til ministeriets målsætning for energibesparelser.

Det kan anbefales, at energispareindsatsen (både når der er tale om el, varme og vand) tager udgangspunkt i følgende fremgangsmåde:

- Skab overblik over forbruget og følg udviklingen.
- Sammenlign institutionens forbrug med andre tilsvarende institutioners forbrug, for derigennem at vurdere besparelspotentialet.
- Identifier relevante indsatsområder, hvor der er store og omkostningseffektive besparelspotentialer.
- Lav en plan for gennemførelse af initiativer.

Til at hjælpe de statslige institutioner findes der forskellige redskaber og værktøjer, primært via Elsparefonden, elnetselskaberne, gas- og fjernvarmedistributionsselskaberne samt Energiledelsesordningen for store ejendomme (ELO-ordningen). ELO-ordningen forventes ændret med virkning fra 1. januar 2006. Den nye ordning forventes dog at kunne anvendes på tilsvarende måde.

På hjemmesiden <http://eis.teknologisk.dk> findes data for energiforbrug i statens ministerier og institutioner, baseret på institutionernes egne indberetninger. På hjemmesiden er det endvidere

muligt, at se nøgletal for energi- og vandforbruget for de enkelte institutioner og at sammenligne nøgletal for bygninger (benchmarking).

Elsparefonden

Når det gælder besparelser på elforbruget tilbyder Elsparefonden en række nyttige redskaber til at gennemføre elbesparelser i driften. Ifølge Elsparefonden går cirka 80 % af elforbruget i offentlige kontorbygninger (herunder staten) til IT udstyr, serverrum, ventilation og belysning. Det anbefales at den statslige institution gør brug af Elsparefondens redskaber i en trinvis proces:

- 1) Institutionen tilmeldes "se dit elforbrug", så hver institution får styr på overvågning af elforbruget (www.se-elforbrug-sparel.dk). Institutioner med et forbrug over 100.000 kWh skal tilmeldes i henhold til § 9.
- 2) Der laves et såkaldt benchmark af eget elforbrug som viser, hvor energieffektiv institutionen er i forhold til andre statsinstitutioner, e.l. (www.se-elforbrug.sparel.dk)
- 3) Brug de gode råd til at spare på elforbruget som fremgår af Elsparefondens hjemmesider www.it.sparel.dk, www.serverrum.sparel.dk, www.ventilation.sparel.dk og www.belysning.sparel.dk. Rådene omfatter særligt elforbrug til IT-udstyr, serverrum, ventilation og belysning.

På siden www.se-elforbrug.sparel.dk er det også muligt at få vist elforbruget fordelt på IT udstyr, serverrum, ventilation, belysning og øvrigt elforbrug. Hvis der ønskes en detaljeret oplysning om elforbruget på hver kategori, skal der dog installeres en måler for hver type udstyr.

En første enkel måde at overvåge et delforbrug på er blot at slukke for det pågældende apparat/type af udstyr om natten (først IT udstyr, næste nat ventilation mv.), og så se døgn-elforbruget på www.se-elforbrug.sparel.dk næste dag. På den måde kan der på en forholdsvis simpel måde fås en indikation af, hvor der aktuelt er det største besparelspotentiale i institutionen, når der sammenlignes med andre lignende institutioners tilsvarende delforbrug.

Elnetselskaberne samt gas- og fjernvarmedistributionsselskaberne

Elnetselskaberne yder vederlagsfri energisparerådgivning, herunder i mange tilfælde tilbud om en gennemgang af institutionens installationer m.m. af en energirådgiver. Mere information kan findes hos elnetselskabernes brancheforening ELFOR ved henvendelse til deres sekretariat og på sekretariatets hjemmeside www.elfor.dk og hos de enkelte elnetselskaber.

Elnetselskabernes hjemmeside www.Energiguide.dk indeholder gode råd vedrørende energi- og vandbesparelser. Både inspiration til, hvordan arbejdet med energi- og vandbesparelser kan gribes an og konkrete spareråd for el, varme og vand. På hjemmesiden henvises også til information vedrørende energieffektive pumper, ventilatorer og motorer på hjemmesiderne www.sparepumpe.dk, www.spareventilator.dk og www.sparemotor.dk.

Også gas- og fjernvarmedistributionsselskaberne yder gratis energirådgivning. Nærmere oplysninger kan fås hos institutionens varmeselskab og hos Dansk Fjernvarme Forening (www.danskfjernvarme.dk) eller hos Dansk Gasteknisk Center (www.dgc.dk). På Dansk

Fjernvarme Forenings hjemmeside findes oplysninger om, hvem der står for varmeforsyningen i forskellige områder.

Ministerier og institutioner bør så vidt muligt inddrage anbefalinger fra elnet-, samt gas- og fjernvarmeselskabernes rådgivningsrapporter i energieffektiviseringsindsatsen og gennemføre omkostningseffektive projekter med en tilbagebetalingstid på under 5 år.

Det kan endvidere anbefales, at institutioner forud for renoveringer og ombygninger, kontakter forsyningsselskaberne for at få energirådgivning.

Yderligere informationer om elnet- og gasselskabernes tilbud kan findes på hjemmesiden www.energiselskaberne.dk. På hjemmesiden kan man finde navn og adresse på det relevante forsyningsselskab ved blot at taste statsinstitutionens postnummer. På hjemmesiden er der også andre henvisninger til relevante hjemmesider med energiselskabernes energispareråd.

Energiledelsesordningen for store ejendomme (ELO).

Efter de nugældende regler, skal alle statslige ejendomme over 1500 m² regelmæssigt energimærkes [D](#). Energimærkningen består af et energimærke (med en vurdering af bygningens energimæssige stand på en skala fra A til M, hvor A er bedst) og en energiplan, der indeholder en oversigt over rentable besparelsesmuligheder for el, varme og vand. Mere information kan fås på www.energiledelsesordningen.dk.

Energiplanen indeholder besparelsesforslag, der kræver større anlægsinvesteringer og tiltag der mere har karakter af forbedringer af den daglige drift og tiltag knyttet til mindre ombygninger. Desuden indeholder energiplanen forslag, der indeholder ændringer i energimæssig adfærd. Det er således vigtigt, at energiplanens anbefalinger inddrages i alle dele af besparelsesarbejdet.

ELO forventes ændret fra 1. januar 2006. Men den nye energimærkningsordning forventes at kunne anvendes på tilsvarende måde.

For bygninger, som er mindre end 1500 m² kan det også overvejes at søge energirådgivning hos de forsyningsselskaber, der benyttes i de enkelte statslige institutioner. Det kan også overvejes at få udarbejdet en ELO-rapport, selvom der ikke er lovkrav herom.

Et større kendskab til energiforbrugets fordeling på forskellige slutanvendelser (som f.eks. lys, ventilation, kantinedrift) er et godt udgangspunkt for at vurdere besparelspotentialer m.v. Cirkulæret stiller derfor krav om, at der for nye energiforbrugende anlæg og installationer skal opsættes separate målere på væsentlige delforbrug (f.eks. elforbrug, der forventes at være på 10.000 kWh/år eller derover). Som udgangspunkt bør der anvendes målere, som kan fjernaflæses, og som muliggør, at forbruget kan synliggøres på Internettet.

Separate målere er særligt relevante for elforbruget, der typisk er fordelt på flere slutanvendelser. For varmeforbrug kan det dog f.eks. være relevant at installere separate målere for varmt brugsvand eller for udvalgte dele af en bygning.

Ad § 12, 13, 14 og 15

Ingen bemærkninger.

Offentliggørelse af energirapporter

Ad § 16

Alle statslige institutioner, der har fået udarbejdet en energimærkning, skal offentliggøre energimærkningen på deres hjemmeside.

I tilfælde, hvor en institution bor til leje, og ejerne har fået udarbejdet en energimærkning af ejendommen, skal institutionen, der bor til leje, på sin hjemmeside:

- om muligt lave et link til energimærkningen på ejerens hjemmeside,
- eller om muligt offentliggøre energimærkningen.

Institutioner, der ikke har egen hjemmeside, skal på anden vis synliggøre energimærkningen.

Institutioner, der har fået udarbejdet energirådgivningsrapporter af deres forsyningsselskaber, skal offentliggøre rapporterne sammen med energimærkningen.

¹ Der er fremsat lovforslag om at nedsætte grænsen for energimærkning til 1000m² (lovforslag nr. L-136).